

ชื่อเรื่อง โรคตากุ้งยิง

โรคตากุ้งยิง (Hordeolum) เป็นโรคที่เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย โดยมักเกิดบริเวณเปลือกตาด้านบน และเปลือกตาด้านล่าง ทำให้มีอาการเจ็บปวดตรงที่เป็นตุ่มหรือหนอง ซึ่งนอกจากการใช้ยาปฏิชีวนะ การเจาะหนองที่อยู่บริเวณเปลือกตาออกก็เป็นอีกวิธีที่ทำให้การอักเสบหายได้เร็วขึ้น

ปัจจัยเสี่ยงหรือสาเหตุที่ทำให้เกิดตากุ้งยิง ได้แก่

- สัมผัสดวงตาดำด้วยมือที่ไม่สะอาด
- การใส่คอนแทคเลนส์
- โรคเปลือกตาทอักเสบ
- ใช้เครื่องสำอางที่ไม่สะอาดหรือล้างเครื่องสำอางไม่หมด
- เคยมีประวัติเป็นตากุ้งยิงมาก่อน
- ภูมิคุ้มกันร่างกายลดลง เช่น เป็นโรคเบาหวาน

การรักษาโรคตากุ้งยิงโดยวิธีการเจาะหนองที่เปลือกตา

- เพื่อลดการเกิดความผิดปกติรูปร่างของเปลือกตา (แผลสวยกว่าปล่อยให้แตกเอง)
- เพื่อช่วยให้การอักเสบหายเร็วขึ้น

กรณีที่ไม่มีพหนองชัดเจน อาจเริ่มต้นการรักษาโดยการให้ยาปฏิชีวนะ ทั้งยาหยอดตาและยาป้าย รวมทั้งยารับประทาน แต่หากหนองไม่ยุบแนะนำเจาะออก เพราะถ้าไม่ยุบแล้วปล่อยเรื้อรังอาจเกิดผลกระทบรุนแรง เป็นแผลลักษณะคล้ายก้อนเนื้ออกที่เปลือกตา (เกิดจากการที่หนองแตกเอง) ซึ่งต้องมาผ่าตัดแก้ภายหลังและทำให้เป็นแผลเป็นตามมา

ขั้นตอนในการเจาะหนอง

1. หยอดยาชา 2-3 ครั้ง ที่ตาข้างที่จะทำการเจาะ (เพื่อเตรียมการเจาะหนองภายใต้เครื่องมือปลอดเชื้อโรค)
2. ฉีดยาชาลงบนผิวหนังเปลือกตา บริเวณใกล้เคียงกับตุ่มหนองอย่างเบามือและเลือกใช้เข็มเบอร์เล็กสุด
3. เมื่อแพทย์ทดสอบว่ามีอาการชาเรียบร้อย จึงดำเนินการเจาะเอาหนองออก (โดยวิธีปราศจากเชื้อ)
4. หลังจากเจาะหนองเรียบร้อยแล้วใส่ยาฆ่าเชื้อและตามด้วยปิดตาแน่น ประมาณ 2 ชั่วโมง (เพื่อหยุดเลือดจากแผล) หากผู้ป่วยขยับมา อาจปิดตาแน่นเพียง 30 นาที – 1 ชั่วโมง หลังจากนั้นค่อยเปิดผ้าออกได้ (ต้องไม่มีภาวะเลือดออกง่าย) ถ้าเลือดหยุดไหลแล้วก็สามารถกลับบ้านได้เอง

การปฏิบัติตัวก่อนทำการเจาะหนองที่เปลือกตา

งดยากลุ่มที่ทำให้เลือดออกง่าย เช่นยาละลายลิ่มเลือด กลุ่ม Warfarin โดยงดก่อนทำการเจาะหนอง 7 วัน เนื่องจากยากลุ่มดังกล่าวจะทำให้เกิดความเสี่ยงเลือดออกมากขณะเจาะหนองออก หรือเลือดหยุดช้า

การปฏิบัติตัวหลังทำการเจาะหนองที่เปลือกตา

- ใช้ชีวิต ประกอบกิจวัตรประจำวันได้ตามปกติ ระวังอย่าให้แผลโดนน้ำ ประมาณ 2 วัน (ลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อที่แผล)
- หยอดยาและป้ายยาฆ่าเชื้อ ตามแผนการรักษาของแพทย์ อย่างน้อย 7 วัน หากยังพบการอักเสบ ให้หยอดยาและป้ายยาเพิ่มอีก 7 วัน รวมเป็น 14 วัน (หากไม่แน่ใจให้กลับมาพบแพทย์เพื่อดูอาการ)
- งดกีฬาทางน้ำ หรือกีฬาที่เหงื่อออกมากหรือโดนฝุ่น/ลมมาก รวมทั้งกีฬาที่ต้องออกแรงมาก ประมาณ 7 วัน เนื่องจากอาจทำให้เกิดการติดเชื้อซ้ำหรือเลือดออก (เสียเวลาในการรักษาเพิ่มขึ้น)

อาการข้างเคียงที่อาจพบได้

- เปลือกตามอาจเขียวซ้ำจากการเจาะ
- เกิดหนองซ้ำ เนื่องจากการไม่รักษาความสะอาดหรือเชื้อจากหนองติดต่อยาฆ่าเชื้อ (เชื้อที่พบแต่ละคนแตกต่างกัน)
- เกิดแผลเป็นบริเวณที่เจาะ (อาจเกิดจากผู้ป่วยมีลักษณะผิวที่มีแนวโน้มเป็นแผลเป็นง่าย และในผู้ป่วยเบาหวาน มักพบว่ามียาแนวโน้มนำแผลหายยากกว่าบุคคลทั่วไป)
- ผิวกระจกตาตำลอก (เกิดได้น้อยมาก) สาเหตุจากปิดตาไม่สนิท/แน่นพอหรือผู้ป่วยเปิดตาเองก่อนถึงเวลาเปิดแล้วปิดตาซ้ำเอง ทำให้ผ้าปิดตาถูกับกระจกตาได้ ควรปิดตาตามเวลาที่กำหนด ควรให้เจ้าหน้าที่แผนกตาเป็นผู้ปิดตาให้
- ปวดตาจากแผลที่เจาะ กรณีนี้สามารถทานยาแก้ปวดกลุ่ม Paracetamol ได้ กรณีที่ปวดมากควรกลับมา พบแพทย์

หมายเหตุ กรณีเจาะตาก็ยังในเด็กที่ยังไม่สามารถให้ความร่วมมือหรือกลัวมากแนะนำให้ควรดมยาสลบเพื่อความปลอดภัย (ลดอุบัติเหตุการเกิดเข็มเข็มตา ขณะฉีดยา)

ที่มา : บทความสุขภาพ โรงพยาบาลศิริรินทร์ กรุงเทพ

คำถามที่ 1 แบบเลือกตอบ

คำถาม จากบทความข้างต้นข้อใดไม่ใช่สาเหตุของโรคตาคุ้งยิง

1. การสัมผัสดวงตาด้วยมือที่ไม่สะอาด
2. การใช้เครื่องสำอางไม่สะอาดหรือล้างไม่หมด
3. การมีน้ำตาไหลตลอดเวลา
4. การใส่คอนแทคเลนส์

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 3. การมีน้ำตาไหลตลอดเวลา

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ป.3/5 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

คำถามที่ 2 แบบเลือกตอบเชิงซ้อน (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม จากข้อความ เรื่อง “โรคตาถั่งยิง” ให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อมูลที่กำหนดต่อไปเป็นจริงหรือไม่ โดยให้วงกลมล้อมรอบคำว่า “จริง” หรือ “ไม่จริง”

ข้อมูลที่กำหนด	จริง	ไม่จริง
1. โรคตาถั่งยิง เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย	จริง	ไม่จริง
2. โรคตาถั่งยิงเป็นโรคติดต่อ	จริง	ไม่จริง
3. โรคตาถั่งยิงควรเจาะหนองออกเพราะแผลจะสวยกว่าปล่อยให้หนองยุบเอง	จริง	ไม่จริง
4. โรคตาถั่งยิงมีกระบาดในช่วงฤดูหนาว	จริง	ไม่จริง
5. โรคเบาหวานเป็นภาวะแทรกซ้อนของโรคตาถั่งยิง	จริง	ไม่จริง

เฉลย/แนวคำตอบ

ข้อมูลที่กำหนด	จริง	ไม่จริง
1. โรคตาถั่งยิง เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย	จริง	ไม่จริง
2. โรคตาถั่งยิงเป็นโรคติดต่อ	จริง	ไม่จริง
3. โรคตาถั่งยิงควรเจาะหนองออกเพราะแผลจะสวยกว่าปล่อยให้หนองยุบเอง	จริง	ไม่จริง
4. โรคตาถั่งยิงมีกระบาดในช่วงฤดูหนาว	จริง	ไม่จริง
5. โรคเบาหวานเป็นภาวะแทรกซ้อนของโรคตาถั่งยิง	จริง	ไม่จริง

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ป.3/5 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

คำถามที่ 3 แบบเติมคำตอบแบบปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม จากข้อมูล ให้นักเรียนเขียนแนวทางการปฏิบัติตัวหลังทำการเจาะหนองที่เปลือกตามา 2 ข้อ

คำตอบ.....
.....
.....

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ :

- ใช้ชีวิต ประกอบกิจวัตรประจำวันได้ตามปกติ ระวังอย่าให้แผลโดนน้ำ ประมาณ 2 วัน (ลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อที่แผล)
- หยดยาและป้ายยาฆ่าเชื้อ ตามแผนการรักษาของแพทย์ อย่างน้อย 7 วัน หากยังพบการอักเสบ ให้หยดยาและป้ายยาเพิ่มอีก 7 วัน รวมเป็น 14 วัน (หากไม่แน่ใจให้กลับมาพบแพทย์เพื่อดูอาการ)
- งดกีฬาทางน้ำ หรือกีฬาที่เหงื่อออกมากหรือโดนฝุ่น/ลมมาก รวมทั้งกีฬาที่ต้องออกแรงมาก ประมาณ 7 วัน เนื่องจากอาจทำให้เกิดการติดเชื้อซ้ำหรือเลือดออก (เสียเวลาในการรักษาเพิ่มขึ้น)

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ป.3/5 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

คำถามที่ 4 แบบเติมคำตอบแบบเปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม หากเพื่อนของนักเรียนมีอาการคล้ายเป็นโรคตาทั้งยัง และแกล้งเพื่อนโดยการขยี้ตาของตนเอง แล้วนำมาป้ายใบหน้าเพื่อนในห้อง นักเรียนจะมีวิธีการตักเตือนเพื่อนให้รู้ถึงโทษของการกระทำดังกล่าวอย่างไร

คำตอบ.....
.....
.....

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : บอกเพื่อนให้ทราบถึงอาการดังกล่าวที่เพื่อนเป็นว่ามีอาการคล้ายเป็นโรคตาทั้งยัง ซึ่งถ้ามีหนองอาจทำให้หนองแตกและติดเชื้ออันตราย ถึงขั้นตาอักเสบรุนแรงหรือมองไม่เห็น และเพื่อนไม่ควรกระทำพฤติกรรมดังกล่าวเพราะจะทำให้คนอื่นป่วยเป็นโรคตาทั้งยังได้

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ป.3/5 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

คำถามที่ 5 แบบเติมคำตอบแบบอิสระ (อย่างน้อย 1 คำถาม)

“ถ้าใครเป็นโรคตากุ้งยิง เพราะไปแอบดูคนเข้าห้องน้ำ”

จากคำถามข้างต้น นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร ทำไมจึงคิดเช่นนั้น ให้เหตุผลประกอบการอธิบาย

1. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ลงในวงเล็บหน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็น เพียง 1 ข้อ พร้อมบอกเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็น

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

() เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : ไม่เห็นด้วยเพราะคำถามนี้ อาจจะเป็นเพียงแค่อุบายที่ผู้ใหญ่ต้องการสอนไม่ให้เด็กแอบดูคนเข้าห้องน้ำ เพราะโรคตากุ้งยิงเกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ซึ่งเป็นโรคที่เราต้องรักษาความสะอาดสิ่งต่างก่อนที่จะมาสัมผัสดวงตาของเรา

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ป.3/5 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน